

Pályamű

a Fővárosi Törvényszék Polgári Kollégiuma

kollégiumvezetői álláshelyére benyújtott pályázathoz

A Fővárosi Törvényszék Polgári Kollégiuma kollégiumvezetői álláshelyére benyújtott pályázat részeként az alábbi pályaművet terjesztem elő, amelyben kifejtem a Polgári Kollégium működésével kapcsolatos hosszú távú terveimet, és azok megvalósításának eszközeit, ütemezését.

A pályázati kiírás szerint a pályaműben megfogalmazott terveknek meg kell felelniük az Országos Bírósági Hivatal elnöke által meghatározott stratégiai céloknak, a kollégiumvezetői tisztségre vonatkozó jogszabályi rendelkezésekben és az OBH szabályzatokban foglaltaknak, a Fővárosi Törvényszék Szervezeti és Működési Szabályzatából eredő feladat és felelősségi köröknek, valamint a Fővárosi Törvényszék elnöke által megfogalmazott közép és hosszú távú terveknek.

Külön részletezést igényelnek a törvényszék előtt álló rövid- és hosszú távú kihívások, amelyek a következő területeken jelentkezhetnek: ítélkezés időszerűsége és megalapozottsága, az emberi erőforrásokkal való gazdálkodás, a tárgyi és pénzügyi erőforrásokkal való gazdálkodás, a bírósági integritás, a bírósághoz való hozzáférés, és a képzés.

Az OBH elnöke által meghatározott stratégiai célok megvalósítása a kollégiumvezetői munka megszervezésének is elsődleges feladatát jelenti. Így a kollégiumvezetői tevékenység annak elősegítésére és megvalósítására kell irányuljon, hogy

- elősegítse és biztosítsa azt, hogy a bíróságok az alkotmányos kötelezettségüket teljesítsék, a független bírók magas színvonalon és időszerűen ítélkezzenek;
- az emberi erőforrások optimális elosztásban, és hasznosítással végezzék tevékenységüket;
- e fenti célokhoz szükséges tárgyi feltételek biztosítottak, ideális elosztásúak és hasznosítottak legyenek;
- a bírósági szervezet integritása, az ítélkezési és igazgatási munka átláthatósága, utóbbi kiszámíthatósága és ellenőrzöttsége megfelelő legyen;
- a bírósághoz való hozzáférés egyszerűsítése megvalósuljon; a képzési rendszer fejlesztése folyamatos, az együttműködés a többi hivatásrenddel biztosított legyen.

A Fővárosi Törvényszék elnökének a Polgári Kollégiummal összefüggő megfogalmazott közép és hosszú távú tervek tervei az alábbiakban összegezhetők:

- a kiemelten hosszú pertartamú ügyek számának további csökkentése;
- a civilisztikai szakágak felkészülése és felkészítése a DH törvények végrehajtására;

- a Polgári Kollégium Nyilvántartási Csoportjában az ügyhátralék feldolgozása a 2014/2015-ben biztosított létszámtámogatás mellett, valamint a Nyilvántartási Csoportja új létszámának kialakítása;
- az álláshely átcsoportosítások a Fővárosi Törvényszékre a kedvezőbb helyzetben lévő kerületi bíróságokról, a hosszan tartó kirendelések lezárása céljából;
- szükség szerint a rapid kirendelések gyakorlatának további fenntartása;
- a bírói létszám-átcsoportosítások ügyintézői, tisztviselői létszám-átcsoportosítással járó „követése”;
- a szaktanácsadói létszám bővítése, betöltése;
- az üressé vált vezetői bírói álláshelyek ütemezett pályáztatása és betöltése;
- a Fővárosi Törvényszék Végrehajtók Irodájának átköltöztetése a Budapest V. Bajza utca 52. szám alatti objektumba;
- a Fővárosi Törvényszék főépületében működő irattár helyzetének javítása, korszerűsítése;
- a Fővárosi Törvényszék Oktatási Centrumának fejlesztése;
- az instruktor bírák anyagi elismerésének fenntartása;
- költséghatékonyabb tolmácsolási, fordítási lehetőségek kutatása a Fővárosi Törvényszék területén;
- a kialakított ügyfélcentrumok működési tapasztalatainak elemzése, a szükséges korrekciók elvégzése;
- a digitális hangrögzítéssel kapcsolatos szakmai tapasztalatok elemzése, a pilot helyszínek bővítése.

A bíróságok szervezetéről és igazgatásáról szóló 2011. évi CLXI. törvény 118. § (1) bekezdés c) pontja alapján a kollégiumvezető bírósági vezetőnek minősül, akinek a 118. § (2) bekezdéséből és 154. § (1) bekezdéséből következően fő feladata a kollégium vezetése. A 118. § (3) bekezdése alapján a kollégiumvezető felel a kollégium megfelelő hatékony működéséért. A 124. § (1) bekezdése szerint a kollégiumvezető szervezi a kollégium munkáját, évente beszámol a kollégiumnak, ellátja a jogszabály, az OBH elnökének szabályzata vagy az OBH elnökének határozata, továbbá a bíróság szervezeti és működési szabályzata szerint hatáskörébe utalt igazgatási feladatokat.

A kollégiumvezetői tevékenységre vonatkozó rendelkezéseket különösen a bíróságok igazgatásáról szóló 9/1999. OIT szabályzat taglalja. A 14. § (3) bekezdése és 33. § (1) bekezdése szerint igazgatási jogkörében jogosult és köteles megtenni minden olyan intézkedést, amelyek az eljárások ésszerű határidőn belüli befejezését elősegítik, folyamatos ellenőrzéssel elősegíti a bíróságon folyamatban lévő ügyek eljárási határidejének és az ügyvitel szabályainak megtartását, ésszerű határidőn belüli befejezését.

A Fővárosi Törvényszék Szervezeti és Működési Szabályzata összegzi a fenti jogszabályi rendelkezések alapján a kollégiumvezető általános feladatait. Így:

- vezeti és szervezi a kollégium munkáját,

- ellátja a jogszabály, az OBH elnökének szabályzata vagy határozata és az SZMSZ szerint hatáskörébe utalt, továbbá azokat az egyéb szakmai igazgatási feladatokat, amellyel a FT elnöke megbízza,
- kapcsolatot tart a bíróságok vezetőivel, elkészíti a kollégium ügyrendjének tervezetét, valamint az éves munkatervi javaslatot, biztosítja azok munkatervi végrehajtását,
- elkészíti az ügyelosztási tervet,
- javaslatot tesz a bírák beosztására és beosztja az igazságügyi alkalmazottakat, átcsoportosításokat hajt végre,
- megszervezi és vezeti a kollégiumi üléseket és tanácselnöki értekezleteket, valamint a szakmai önképzést,
- gondoskodik a munkarend megtartásáról és annak ellenőrzéséről, elkészíti a szabadságolási tervre vonatkozó javaslatokat,
- megszervezi az ügyeleti és készenléti szolgálatot,
- dönt, tájékoztat és kezdeményez a bíróságon kívüli munkavégzés engedélyezésével kapcsolatban,
- ellenőrzi a kollégiumon belül az eljárási határidők, az ügyviteli szabályok megtartását, valamint e körben vizsgálatot végezhet,
- elvégzi a bíró munkájának értékelését megalapozó vizsgálatot, illetve kijelöli a vizsgálatot lefolytató bírót,
- javaslatot tesz az instruktorbírák kijelölésére, figyelemmel kíséri az instruktorbíró tevékenységét, valamint az éves összefoglaló jelentés alapján értékeli a pályakezdő bírót,
- értékeli az igazságügyi alkalmazottak munkáját, irányítja és ellenőrzi a bírósági titkár és bírósági fogalmazó munkáját,
- ellátja az ítélkezés egységének biztosításával összefüggő feladatait,
- intézi a hatáskörébe utalt közérdekű bejelentéseket, panaszokat és dönt a soron kívüli eljárás elrendelése iránti kérelmekben,
- engedélyezi az iratbetekintést, ellenőrzi a kollégiumhoz tartozó kezelőirodák működését, közreműködik az iratselejtezéssel összefüggő feladatok végrehajtásában,
- tevékenységéről és a kollégium helyzetéről a FT elnökét folyamatosan, a vezetői értekezletet évente tájékoztatja, továbbá a kollégium előtt évente beszámol,
- felkérésre egyéb bírósági igazgatási tevékenységet lát el, és ellátja az anonimizálással kapcsolatos feladatokat.

A Polgári Kollégium vezetőjének speciális feladata a közjegyzőkkel kapcsolatos FT elnöki hatáskörbe tartozó igazgatási feladat előkészítése és végrehajtása.

A Fővárosi Törvényszék Polgári Kollégiumának Ügyrendje az SZMSZ rendelkezéseivel összhangban határozza meg a kollégiumvezető feladatait, kiegészítve azzal, hogy a kollégiumvezető jóváhagyja a szakmai, igazgatási és egyéb információk honlapon való közzétételét.

A pályamű mindezen szempontok figyelembevételével készült azzal, hogy a jövőre nézve eredményes munka, a kitűzött célok megvalósítása csak a bírák aktív közreműködése és lelkiismeretes, pontos munkája mellett valósítható meg.

A Fővárosi Törvényszék Polgári Kollégiuma a létszámát és az ügyek számát tekintve is a legnagyobb a törvényszékek kollégiumai között. Az ügyforgalmában az elmúlt években jelentős változások következtek be. Pozitív változás a kollégium életében a bírói létszám bővülése. Nagy jelentőséggel bírt, hogy a 144/2008.(VI.9.) OIT határozattal ideiglenesen a kollégiumba rendszeresített bírói álláshelyek végleges álláshellyé történő átalakítása is megtörténhetett. Pozitív változás továbbá a folyamatban lévő ügyek számának jelentős csökkenése, míg negatív változás a hosszabb pertartamú ügyek arányának növekedése.

1. Az ítélezés időszerűsége az ügyforgalmi adatok tükrében

A Fővárosi Törvényszék elnökének 2014. évi beszámolója szemléletesen bemutatta, hogy a törvényszék polgári ügyszaka az elmúlt három esztendőben változatlanul meghatározó hányadban, 1/3-os arányban részesült az országos ügyérkezésből, s hasonló arányban fejezett be ügyeket. Az időszerűségi mutatók a Polgári Kollégium három nagy szervezeti egységének adatai alapján az alábbiakban foglalhatók össze.

Az ügyforgalmi helyzet alakulása a kollégium elsőfokú ügyeiben

A Fővárosi Törvényszék Polgári Kollégiumának Elsőfokú Csoportja igen hosszú időn keresztül a legnagyobb bírói munkateherrel működő szervezeti egység volt. A 2012-ben bevezetett hatásköri változások nem hozták meg az ügyérkezés várt mértékű csökkenését.

Az utóbbi három évben az ügyforgalom alakulását a következő táblázat szemlélteti.

elsőfokú csoport	érkezett	befejezett	folyamatban maradt	működő/tárgyaló tanácsok száma	egy bíróra jutó havi befejezés	egy bíró előtti folyamatban lévő ügyek száma
2012	6175	6549	5027	36,17 / 29,13	17,63	170,55
2013	6301	7397	3931	35,92 / 30,07	19,66	128,50
2014	5995	6931	2995	34,52 / 27	20,37	105,07
2015. I. félév	2751	2952	2794	34,63 / 32,44	13,72	80,70

2012. január 1. napján az elsőfokú bírák előtt még 5326 ügy volt folyamatban. Az elmúlt három évben az elsőfokú ügyek érkezési mutatói mintegy 3%-al csökkentek. A csoport jelentős eredménye, hogy a befejezésszám mindhárom évben meghaladta az érkezett ügymennyiséget. Ennek következményeként a folyamatban lévő ügyek száma három év alatt 2032 üggyel csökkent, amely százalékos arányban 40,43%. Ez a teljesítmény figyelemre méltó annak ismeretében, hogy a vizsgált három év alatt a ténylegesen tárgyaló tanácsok száma csökkent. A folyamatban maradt ügymennyiség illetően alakulásához nagyban hozzájárult, hogy az egy bíróra jutó havi befejezésszám 2014 évre 13,46%-kal nőtt. Az eredmény kisebb részben ügyérkezés némi csökkenésének, nagyobb részben a befejezési mutatók növekedésének a következménye, így egy bíró előtt folyamatban lévő ügymennyiség 2014. év végére az országos átlaghoz közeli 105,07 ügyre csökkent.

Az ügyforgalmi mutatókra jelentős kihatással bírt a csoport tényleges létszámhelyzete. A tanácsok száma 2012 évben hárommal bővült. A személyi összetételben 2012 nyara óta jelentős változások történtek. A korábbi létszámból az utóbbi három évben 25 fő távozott, nyugdíjazás (5 fő), más bíróságra kerülés (3 fő), gyermekvállalás, vagy a bírói karból távozás (4 fő), felsőbb vagy más bíróságra történő beosztás (9 fő), illetve az OBH-ba történő beosztás miatt (4 fő). Ezek a személyi változások az elsőfokú csoport bírói létszámának 75,3%-át érintették. A jelenleg ítélkező bírák többsége három évnél rövidebb ideje van a csoportban.

A Polgári Kollégium elsőfokú csoportjában a bővítést követően 2012 évben még 36,17 volt a működő tanácsok száma. Ez az adat 2014 év végén 34,52 -re csökkent. Ebből a tárgyaló tanácsok száma 27. A működő tanácsok számának csökkenése 2014 év végére 4,57%, míg a tárgyaló tanácsok számának csökkenése 12,06%-os volt.

A személyi változások ellenére felmutatott befejezési mutatók a kollégák odaadó munkájának és a fokozott igazgatási ellenőrzés bevezetésének tudható be.

A működő tanácsok számának csökkenése, a hatalmas bírói fluktuáció és az ügyek sokszor többszöri átosztása hátrányosan hatott a pertartamra, az ítélkezés időszerűségére.

A kollégiumvezetés igazgatási intézkedései, a hosszabb pertartamú ügyek egyenkénti nyomon követése, a későbbiekben részletesen ismertetésre kerülő ellenőrzési módszerek a besűrűsödött, elnehezült referádák ügyeinek mihamarabbi érdemi befejezésére irányultak.

A jövőre nézve fő cél az ügyek hosszú pertartamának megelőzése, a célratoró pervezetés, a tárgyalások érdemi előkészítésének fokozása, a befejezést akadályozó tényezők kiküszöbölése, ennek igazgatási ellenőrzése.

A befejezett peres ügyek pertartamának statisztikai mutatója a bírák és a vezetés fenteikben megfogalmazott céljait az utóbbi három év adatai alapján szemlélteti.

	összes befejezett ügy	0-3 hó	3-6 hó	6-12 hó	1-2 év	2-3 év	3 év felett
2012	6164	36,5	15,6	15,1	15,1	8,1	9,8
2013	7093	45,1	11,7	13,5	12	7,6	9,8
2014	6601	47,1	12,3	9,9	11,6	7,2	11,6

Az adatok alapján látható, hogy az elsőfokú tanácsok 2012-ben egy éven belül befejezték az ügyeik 67,2%-át. 2013-ban ez a mutató 70,3%-ra javult, míg 2014-ben 69,3%-os volt.

Az alábbi táblázat a folyamatban maradt peres ügyekre vetítve mutatja a pertartam arányát.

	év végi folyamatban lévő ügy	0-3 hó	3-6 hó	6-12 hó	1-2 év	2-3 év	3 év feletti
2012	4968	17,3	11,2	16,9	21,6	14,6	18,2
2013	3864	19	8,2	12,8	20,2	15	24,5
2014	2837	23	8,4	13,9	13,4	12,2	28,8

A folyamatban maradt peres ügyek arányánál látható, hogy a bírák fokozott figyelmet fordítanak az egy évet meghaladó pertartamú ügyekre, arányuk az 1-2 év közötti ügyeknél tendenciózusan csökkenő, illetve a 2-3 év közötti ügyek esetében is javuló. A két éven túli ügyek aránya 2012. végén 32,8%-os, 2013 végén 39,5%-os, míg 2014 év végén 41%-os volt. Sajnos a folyamatban lévő ügyek számának 42,9%-os csökkenése ezidáig nem eredményezte a hosszabb pertartamú ügyek számának arányos csökkenését.

Az alábbi táblázat az összes folyamatban lévő peres ügy számának feltüntetésével mellett három évre visszamenően mutatja a két és öt éven túli ügyek számának és arányának alakulását, a legutóbbi adatokat is feltüntetve.

	év végén folyamatban maradt ügyek száma összesen	folyamatban maradt 2 éven túli ügyek száma	a 2 éven túl folyamatban maradt ügyek sz összes ügyek %- ban	a folyamatban maradt 5 éven túli ügyek száma	az 5 éven túl folyamatban maradt ügyek az összes %-ban
2012	4968	1613	32,46 %	259	5,21 %
2013	3864	1495	38,69 %	294	7,60 %
2014	2837	1139	40,14 %	296	10,43 %
2015.I.félév	2618	1000	38,19 %	323	12,33 %

A statisztikai adatok azt mutatják, hogy míg a folyamatban lévő ügyek száma a 2012. évi adatok 52,62%-át adják, sem a két éven túli sem az öt éven túli aránya nem csökkent számottevően, illetve nőtt.

Az alábbiakban részletesen kifejtett intézkedések mellett is megállapítható, hogy a kollégium központi régióban történő működése, az ügyek, esetenként ügyfelek specialitásai elsősorban az öt éven túli ügyekben generálnak bizonyos stagnáló hosszabb pertartamú ügymennyiséget.

Az ügyek időszerű befejezése érdekében ezidáig hozott igazgatási intézkedések az elsőfokú csoportban

– A bírói létszám szinten tartása

Az Elsőfokú Csoport nagyságára figyelemmel a csoport személyi állománya folyamatos mozgásban van. A működő tanácsok számának csökkenése így 2015 májusára 10,28%-os volt. Az Országos Bírósági Hivatal és a Fővárosi Törvényszék is kiemelt figyelmet fordít az elhúzódó ügyek minél gyorsabban történő befejezésére, mely elvárás teljesítéséhez elengedhetetlen a működő tanácsok számának legalább szinten tartása, mert ellenkező esetben az eddig elért eredmények romlása következhet be.

– A két éven túl folyamatban lévő ügyek

A két éven túli ügyek vonatkozásában az Elsőfokú Csoport bíráinak mindenképpen tartaniuk kell a négy hónapon belüli tárgyalás követelményét, melyet a csoportvezetés folyamatosan, minden ügyre kiterjedően ellenőriz. Emellett minden két éven túl folyamatban lévő kitűzetlen ügy ellenőrzése is egyenként, folyamatosan megtörténik, így alapos indok nélkül két éven túl folyamatban lévő kitűzetlen ügy nem található a csoportban.

– Az öt éven túl folyamatban lévő ügyek

Az öt éven túl folyamatban lévő ügyeknél a kollégiumvezetés és a csoportvezetés folyamatosan, ugyancsak ügyenként ellenőrzi azok soron kívüli kitűzését, kéthavonta történő tárgyalását, a szakértői vélemény benyújtására nyitva álló határidő túllépése esetén a Pp.-ben írt megfelelő intézkedések megtételét, a részfelterjesztés szabályainak betartását.

Ennek érdekében minden érintett ügyben, minden tárgyalás után a jegyzőkönyv leírását és az ahhoz tartozó utasítás teljesítését követően az ügy iratait haladéktalanul be kell mutatni az ellenőrzésre kijelölt bírósági vezető részére. Minden érintett ügy egyedi vezetői ellenőrzésre kerül, melynek tapasztalatairól a csoportvezetés minden hónapban jelentést készít a kollégiumvezetés részére.

A két és az öt éven túli ügyek egyedi és folyamatos igazgatási ellenőrzésének köszönhetően ezekben az ügyekben jelentős mulasztások nem fordulnak elő, mert azok az ellenőrzés során feltárássra és kiküszöbölésre kerülnek. Amennyiben az ellenőrzés mulasztást tár fel, úgy a vezető haladéktalanul személyes egyeztetést folytat le, vagy alkalmazza a bírói munka igazgatási ellenőrzéséről szóló 2001.El.II.B.32/3. számú elnöki intézkedésben írtakat.

Az eljárások ésszerű határidőn belül történő befejezésének akadályai

A kollégiumvezetés igazgatási ellenőrzéseinek tapasztalatai alapján az eljárások ésszerű határidőn belül történő befejezésének akadályait az alábbiakban lehet megjelölni.

– Az ügyek egyedi jellegzetességei

2015 tavaszán felmérésre került, hogy milyen tárgyú ügyek tartoznak az öt éven túl folyamatos ügyek közé. Ebből megállapítható, hogy az öt éven túl elhúzódó ügyek kb. 45-47%-a baleseti kártérítés és orvosi műhiba, a fennmaradó kb. 53-55% pedig megoszlik a szerződés érvénytelensége iránti, a tulajdoni (dologi) és az egyéb perek között.

A fenti vizsgálat is megerősíti azt a megállapítást, hogy azon ügyek vonatkozásában ütközik akadályba az ésszerű időn belüli befejezés, amelyek olyan egyedi jellegzetességekkel bírnak, melyek – az eljárási szabályok megtartása mellett – megnehezítik vagy ellehetetlenítik az ügy gyors befejezését. Példaként említhetők azok az elsősorban tulajdonjogi perek, amelyek több száz peres fél részvételével zajlanak. Ezekben az ügyekben a kézbesítési nehézségek, a felek valamelyikének halála, az ingatlanok folyamatos átruházása súlyosan elnehezíti az érdemi tárgyalások megtartását, és így az ügy mielőbbi befejezését.

Amennyiben nemzetközi elem (külföldi felek, külföldi jog alkalmazása) fordul elő egy ügyben, az szintén igen jelentős mértékben hátráltatja az ügy mielőbbi befejezését, a külföldi kézbesítés vagy a nemzetközi megkeresések teljesítésének hosszú ideje, esetleg hiánya okán.

A polgári eljárásokban az ügy befejezését sok esetben maguk a felek gátolják meg perbeli magatartásukkal. Továbbra is megfigyelhető a keresetváltoztatás, viszontkereset késői, de az eljárásjogban még megengedett, s nem szankcionálható előterjesztése.

A folyamatban lévő eljárások befejezését nehezíti az a körülmény is, hogy az érkező ügyek minőségében is változás tapasztalható. A jogalkotás és a közélet eseményei igen nagy mértékben hatnak a Fővárosi Törvényszék Elsőfokú Csoportjába érkező ügyek minőségére. E körben utalni kell a Magyar Állammal vagy szerveivel szemben indított nagy számú, igen jelentős, bonyolult és nagy média-érdeklődéssel kísért ügyekre, melyek nagyobb részben kiemelt jelentőségű pereknek minősülnek, a Pp. 386/B. §-a alapján soronkívüliséget élveznek, és így a többi folyamatban lévő per tárgyalását és befejezését késleltetik. Ugyanilyen hatásuk van az Info. törvényre alapított és a sajtó-helyreigazítási pereknek is, melyeket időszakonként tömegesen indítanak, és amelyek soronkívülisége szintén hátráltatja az egyéb perek befejezését.

– A szakértői bizonyítás

Az ügyek egyedi jellegzetessége mellett a szakértői bizonyítás folyamata akadályozza meg leginkább az ügyek ésszerű időn belül történő befejezését. A fent hivatkozott vizsgálat megállapítása szerint az öt éven túl folyamatos ügyek kb. 45-47 %-a baleseti kártérítés és orvosi műhiba, mely ügycsoportokban fokozottan jelentkezik a szakértői bizonyítással kapcsolatos problémák, miután több szakterületű szakértő kirendelése is szükségessé válik. Az öt éven túl folyamatban lévő ügyek folyamatos, egyedi igazgatási ellenőrzéséből is az a következtetés vonható le, hogy a szakértői bizonyítás – elsősorban a szakértői intézetek igen jelentős késedelme okán – akár több évvel is elhúzza az eljárás befejezését. A szakértői intézetekkel szemben alkalmazott kényszerítő eszközök a gyakorlati tapasztalatok szerint már nem jelentenek elegendő szankciót ahhoz, hogy a szakértők határidőben teljesítsék kötelezettségüket. A jogkövetkezmények alkalmazása gyakran ahhoz vezet, hogy a szakértői intézet a későbbiek során – leterheltségére hivatkozással – kéri a kirendelés alóli felmentését.

– A közbenső ítéletek

A törvényszéki első fokú perek egyes ügytípusaiban tipikusnak mondható a közbenső ítélet meghozatala (egészségügyi intézményekkel szembeni kártérítési perek, baleseti kártérítés). Ha a bíróság a keresettel érvényesített jog fennállása körében közbenső ítéletet hoz, ebben az esetben a Pp. 213. § (3) bekezdése alapján a tárgyalás a követelés összegére csak a közbenső ítélet jogerőre emelkedése után folytatható. A Fővárosi Ítéltábla leterheltsége okán azonban a közbenső ítéletek elleni fellebbezés elbírálására a felterjesztést követően több mint egy év elteltével kerül sor, amely szükségszerűen elvezet az ügyek elhúzódásához. Az Országos Bírósági Hivatal részéről 2015. évben intézkedés történt a Fővárosi Ítéltábla leterheltségének csökkentése iránt, így ennek majd kedvező hatása lehet a közbenső ítéletek elbírálásának időtartamára is.

– A hátralék mennyisége és minősége

Az eljárások ésszerű időn belüli befejezését nehezíti a hosszú időn keresztül felhalmozódott hátralék mennyisége és minősége is. 2012 előtt az OIT -ot nem jellemezte a következetes központi bírói létszámgazdálkodás. Bár a tanácsok teljesítményének köszönhetően a folyamatban lévő ügyek száma folyamatosan nagymértékben csökkent, de a hosszabb pertartamú ügyek aránya nőtt. Ennek oka, hogy a csoportban erőteljes volt a fluktuáció, a

kevesebb bírói gyakorlattal, vagy ilyennel nem rendelkező bírók aránya nőtt és az ügyek esetenként többszöri átosztása is kedvezőtlen hatással volt a pertartam alakulására.

Az a tény, hogy a bírónak nagy mennyiségben és arányban kell elnehezült, bonyolult megítélésű ügyekkel foglalkozniuk, szintén nehezíti az ügyek ésszerű időn belüli befejezését, miután egy ilyen ügyre való felkészülés jóval nagyobb időráfordítást igényel. Éppen ezért különös figyelmet kell fordítani az egy éven túli ügyek ügyvitelére is, mert ezek megfelelő kezelése mellett érhető el egy folyamatos csökkenés az elhúzódó hátralékok tekintetében.

Célok és teendők a pertartam elhúzódásának megakadályozására.

Az OBH Elnökének 2015. június 23. napján meghirdetett „A szolgáltató bíróságért” programjára figyelemmel a Fővárosi Törvényszék Elnökének 2015.El.VII.B.5/2. számú rendelkezése alapján az öt és a két éven túli ügyek számának radikális csökkenése várható az ügyek többlettevékenységként, külön javadalmazás fejében történő mielőbbi befejezése következtében.

Ezen túlmenően annak érdekében, hogy megelőzhető legyen a hosszabb pertartam kialakulása, – az eddigi vezetői ellenőrzések fenntartása mellett – az alábbi intézkedések bevezetését tartom indokoltnak. Elnöki jóváhagyás mellett lehetővé kell tenni a csoport bíróinak, hogy a bonyolultabb jogi megítélésű, terjedelmesebb iratanyagú, hosszabb felkészülést igénylő peres ügyek esetében az adott tárgyalási napra csak egy – két ügyet tűzzenek. Biztosítani kell annak a lehetőségét, hogy nagyobb számú tanú meghallgatása egymást követő tárgyalási napokon történjen. Összességében három havi átlagban kell a bírónak elérniük a tárgyalási kötelezettségüknek megfelelő számú átlag kitűzött ügyet, melyet az igazgatási vezetők ellenőriznek. A bírák a korábbi két havi tárgyalási kötelezettség mellőzésével úgy kötelesek a hosszabb pertartamú ügyek kitűzésére, hogy az az ügy mielőbbi érdemi befejezését biztosítsa, azzal, hogy a kitűzési határidő nem haladhatja meg a jogszabályi előírt mértéket. Az öt évnél hosszabb pertartamú ügyekben minden intézkedést haladéktalanul meg kell tenni, a tárgyalási jegyzőkönyveket haladéktalanul le kell írni, melyet az igazgatási vezetők továbbra is ellenőriznek. A tárgyalási napok maximális kihasználtságát biztosítani kell a két havi kitűzés mellőzésével felszabadult időpontokra, elsősorban az éven túli ügyek tárgyalásával.

A megüresedő tanácsokba kirendeléssel biztosítani kell a tárgyaló bírói létszám szinten tartását.

Titkári segítség biztosításával az öt éven túli ügyekben a tárgyalásra történő felkészülést perkivonat készítésével, a kereseti- viszontkereseti kérelmek rendszerezésével, a bizonyítékok összefoglalásával kell előkészíteni. A beérkezett keresetlevelek átvizsgálására, a kitűzésre előkészítésre, illetve a már jogerősen befejezett ügyek kurrenciális intézésére önálló előkészítő és befejező teamek, titkári, ügyintézői egységek felállítása indokolt. E munkafolyamatokba a fogalmazók bevonására teszek javaslatot akként, hogy a már szakvizsga előtt álló, polgári ügyszakos kerületi bírósági gyakorlattal rendelkező fogalmazók két hónapra törvényszéki elsőfokú beosztást kapjanak.

A kollégiumvezetésnek kapcsolatot kell kialakítania a szakértői szervekkel, intézetekkel a leterheltségük, kapacitásuk felmérésére, a szakvélemények előterjesztésére biztosított határidők betartása érdekében.

A kollégium másodfokú tanácsainak tevékenysége

Az elmúlt években a kollégium másodfokú tanácsai országosan a legnagyobb folyamatos ügyteherrel szembesültek. 2012-2013 évben kettő és fél, majd 2015 elején további egy másodfokú tanács felállítására került sor. Ennek, illetve a bevezetett igazgatási intézkedéseknek köszönhetően, a tanácsok odaadó munkája mellett 2014 végére a folyamatban maradt ügymennyiség 21,86%-al csökkent amellett, hogy az érintett időszakban az érkezett ügyek száma 13,05%-al nőtt. 2014-ben a befejezett ügyek száma 2148-al haladta meg a 2012-ben befejezetteket.

Az alábbi táblázat szemlélteti az elért eredményeket.

másodfokú tanácsok	érkezett	befejezett	folyamatban maradt	egy tanács előtt folyamatban maradt
2012	10180	9994	3716	254,57
2013	11025	11402	3339	180,48
2014	11707	12142	2904	163,88

2013 februárjától az ügyhátralék feldolgozása érdekében elvárást fogalmaztunk meg a másodfokú tanácsok felé, a havi 60 ügy befejezését célul tűzve. Ehhez a kitűzési gyakorlat olyan irányú elmozdulása vált szükségessé, hogy a tárgyalásra kitűzött peres ügyek mellé több tárgyaláson kívül elbírálandó nemperes ügy is kitűzésre kerüljön, úgy hogy nagy átlagban napi 8 határozat szülessen. A tanácsok többsége eleget tett az elvárásnak, sőt sok esetben kiemelkedő havi befejezések születtek. Fontos rámutatni, hogy az elvárt mennyiség, vagy afölötti teljesítmény a bíróktól komoly erőfeszítést, többletmunkát kívánt. Nem hagyható figyelmen kívül az a körülmény sem, hogy hosszabb távon a mennyiségi mutatók nem mehetnek a megalapozott szakmai munka minőségének a rovására. Így a felfokozott teljesítmény elvárás a folyamatban lévő ügymennyiség átlagos szintre kerülése után – a leírási és ügyintézési határidők betartása mellett – némi enyhítésre szorul.

A 2013 év végén elfogadott módosított ügyelosztási rend bővítette a másodfokú tanácsok referádáit. Azon ügycsoportokat, ahol a korábbiakhoz képest jelentősebb mennyiségű volt az érkezés, illetve azokat amelyek korábban csak 1-2 tanácshoz voltak hozzárendelve, több tanács tevékenységi körébe felvettük. Ez egyrészt szerencsés előremozdulás az automatikus

szignálás irányába, másrészt lehetővé teszi az arányos terhelést, ebből következően biztosítja a rövidebb másodfokú pertartamot.

A másodfokú tanácsok a jelentős ügyteher ellenére időszerű ítélkezési tevékenységet folytatnak. A tárgyalások kitűzésénél a törvényi határidők betartottak.

Az időszerűséget mutatja az alábbi táblázat, szemléltetve, hogy az ügyteher csökkenése a hosszabb pertartamú ügyek feldolgozását eredményezte.

	év végén folyamatban maradt ügyek száma összesen	folyamatban maradt 2 éven túli ügyek száma	a 2 éven túl folyamatban maradt ügyek sz. összes ügyek %-ban	a folyamatban maradt 5 éven túli ügyek száma	az 5 éven túl folyamatban maradt ügyek az összes %- ban
2012	3716	3	0,08 %	90	2,42 %
2013	3339	3	0,13 %	67	2,00 %
2014	2904	5	0,17 %	72	2,79 %
2015. I. félév	1983	2	0,01 %	1	0,05 %

2012. évtől a másodfokú ügyszak 38,3%-át érintették személyi változások, a 17,5 másodfokú tanácsból 13 élén áll a tárgydőszakban kinevezett új tanácselnök. A munkájuknak nem csak a mennyiségi, hanem a minőségi mutatói is kiválóak.

Feladat és cél a jövőre nézve a másodfokú ügyszakban a folyamatban lévő ügyek és a befejezések számának szinten tartása, a felülbírálat gyors, magas szakmai színvonalon történő biztosítása. Az igazgatási ellenőrzések mind a kitűzések, az elintézetlen ügyek és a határozatok írásbafoglalásának ellenőrzésére a jövőben is napi aktualitással történnek.

A Fővárosi Ítéltábla ügyeinek mielőbbi feldolgozása érdekében 2015 szeptemberétől 2016. február végéig egy másodfokú tanács teljes létszámával kirendelésre került 100 ítéltáblai ügy elbírálására. Cél az ő törvényszéki átszignált ügyeik mielőbbi időszerű feldolgozása.

Mindkét ügyszakban kiemelkedő feladat a jövőre nézve a devizahiteles felfüggesztett peres ügyek újraindulásának és gyors elbírálásának zökkenőmentes biztosítása. A másodfokú ügyszakot érinti a devizahiteles törvények miatt a nemperes végrehajtási ügyek elbírálásának kötelezettsége az elszámolások jogerős befejezését követően.

A Civil és egyéb cégek nem minősülő szervezeteket nyilvántartó csoport helyzete

A kollégium Civil és egyéb cégek nem minősülő szervezeteket nyilvántartó csoportja az elmúlt években átlagot meghaladó munkateherrel dolgozott.

A közhasznú jogállás megállapítása kapcsán 2014-ben a bírósághoz érkezett beadványok volumene 76%-kal növekedett. A nyilvántartásba vétel iránti kérelmekről függetlenül a bírósághoz érkezett új kérelmek volumenében 92%-os volt a növekedés. 2015. januári lajstromadatok szerint a törvényszék 37499 ügyet tart nyilván, illetőleg kezel. Ezen ügyekből 10230 darab ügy jelent élő egyesülési jog alapján létrejött szervezetet, míg 8047 darab az élő alapítvány. Az összes élő szervezet száma a vizsgált időszak végén 20043 volt. 2014-ben 777 új nyilvántartásba vételre irányuló ügy érkezett.

A munkateher növekedést két évre visszamenően az alábbi ábra szemlélteti.

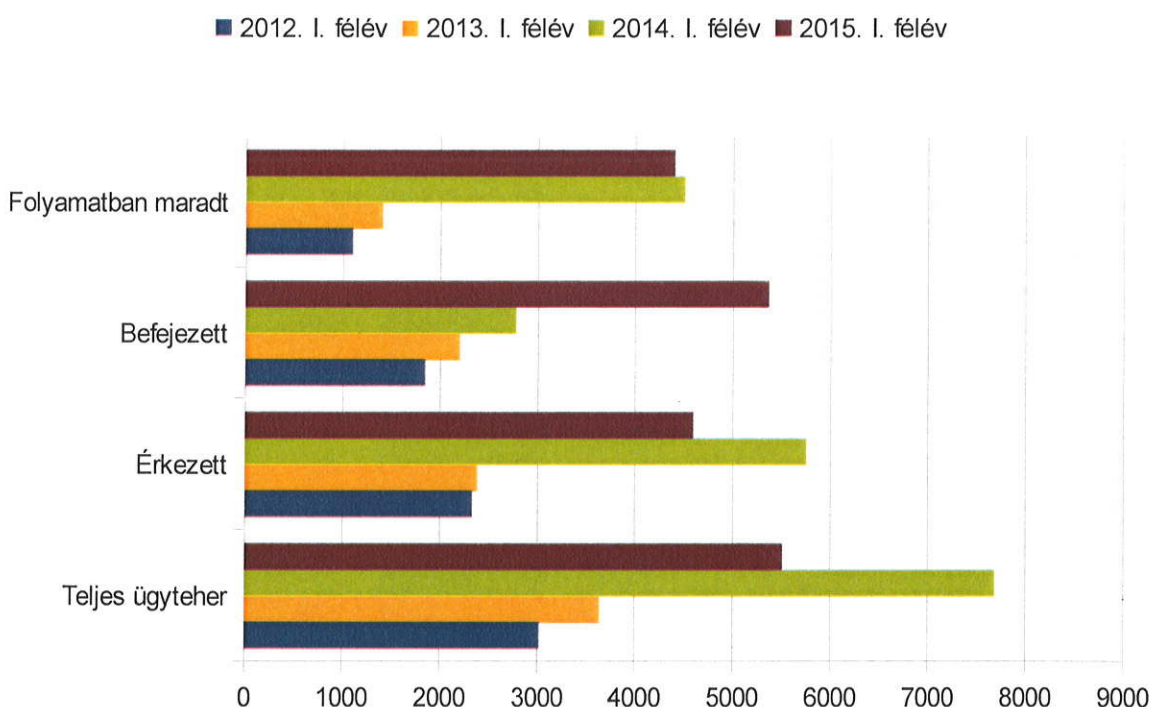
Bírósághoz érkezett új kérelmek (nyilvántartásba vétel iránti kérelem nélkül) ¹		
2013. 01.01. – 2013. 12. 31.	2014. 01. 01. – 2014. 12.31.	Változás százalékban (bázis 2013. év)
2914	5595	192%

A jogszabályi változások eredményeként a 2014. május- június hónap kiugróan magas érkezést generált.

Bírósághoz érkezett változásbejegyzés / közhasznú jogállás nyilvántartásba vétele iránti kérelem Május – június hónapban		
2013. május -június	2014. május – június	Változás százalékban (bázis 2013. év):
684	3460	509%

A csoport tényleges munkaterhét a legfrissebb összehasonlító adatok mellett évekre visszamenően a következő grafikon szemlélteti.

1. A bírósághoz érkezett eljárást indító kérelmek (változásbejegyzés, végelszámolás, törlés, átalakulás, megszűnés megállapítás (éves)

Tekintettel arra, hogy a csoport a hirtelen megnövekedett számú kérelmek elbírálását a törvényi határidőn belül biztosítani nem tudta, ezért 2014-ben, majd 2015-ben a Fővárosi Törvényszék elnökének intézkedését követően igen jelentős titkári, fogalmazói, bírósági ügyintéző létszám átcsoportosítást hajtottunk végre annak érdekében, hogy a felhalmozódott ügyhátralékot a lehető legrövidebb időn belül feldolgozzuk. A hátralék feldolgozása, illetve az ügyintézés gyorsítása és hatékonyságának biztosítása érdekében létrehoztunk szakfeladatokra tematizáltan kialakított teameket, amelyek a viszonylag sablonos munkafolyamatokat, illetve az érdemi ügyintézéseket önállóan végzik.

Hatékony kapcsolatépítés történt a Fővárosi Főügyészség szakági vezetőivel az eljárások határidejének csökkentése, minimalizálása érdekében. A megtett igazgatási intézkedések 2015. első félévének végére érezhető eredményt hoznak a nyilvántartási csoportban. A felgyülemlett elintézetlen ügymennyiség feldolgozása megtörtént.

Cél és feladat a jövőre nézve a civil szervezetek bejegyzési, változásbejegyzési kérelmeinek késedelem nélküli feldolgozása. A stagnálóan magas érkezési mutatók alapján a csoport jelenlegi létszáma mellett ez nem biztosítható. A Fővárosi Törvényszék elnökétől a titkári és tisztviselői létszám növelésére, a kerületi bíróságoknál felszabadítható létszám terhére ígérvényünk van. Ennek megtörténteig a saját erőforrások átcsoportosításával kell a fenti célt biztosítani, azzal, hogy a csoportból 2015 nyarán, őszén távozó titkári megüresedett helyek betöltéséről is haladéktalanul gondoskodni kell.

A Fővárosi Törvényszék illetékességi területén működő kerületi bíróságok helyzete

A Fővárosi Törvényszék kerületi bíróságain a folyamatban maradt ügyek számának jelentős csökkenése a jellemző, melyek az időszerűségi mutatókra pozitívan hatottak.

összes kerületi peres	érkezett	befejezett	folyamatban maradt	egy bíróra jutó peres befejezés	egy bíróra jutó folyamatban maradt
2012	86422	90424	39306	25,5	130,2
2013	122632	121361	40582	26,4	139,6
2014	76403	82310	30172	27,9	127,8

A 2012-ben bekövetkezett hatásköri változás 2013-tól érezteti hatását a kerületi peres érkezésben, amelyet jól ellensúlyozott egyrészt a végrehajtott létszámnövelés, másrészt a befejezési mutatók javulása. 2012 adatához képest az egy bíróra jutó befejezés 8,6%-kal nőtt, ezzel arányosan az egy bírók egyéni munkaterhe 2014 évre az egy évvel korábbi adathoz képest 8,4%-kal csökkent. Ugyanakkor a nemperes érkezés a három év viszonylatában 54,14%-os növekedést mutat. A folyamatban lévő peres ügymennyiség időszerűségi mutatói kedvezően alakultak.

A kerületi bíróságok előtt folyamatban maradt hosszabb pertartamú ügyek statisztikai adatai:

	folyamatban maradt ügyek száma	folyamatban maradt 2 éven túli peres ügyek száma	a 2 éven túli ügyek aránya	folyamatban maradt 5 éven túli peres ügyek száma	az 5 éven túli ügyek aránya
2012	39306	1116	2,83%	176	0,44%
2013	40582	1095	2,69%	163	0,40%
2014	30172	1007	3,33%	140	0,46%

Az utóbbi két évben elsősorban a 2012 júliusától a hatásköri változások miatt nőtt a kerületi peres érkezés, ezzel együtt a folyamatban lévő ügyek száma is, ez azonban nem volt negatív hatással az időszerűségi mutatókra. A 2012. évi adathoz képest a kerületi bíróságok előtt

folyamatban maradt két éven túli ügyek száma 109 üggyel, az öt éven túl folyamatban maradt ügyek száma 36-al csökkent. A folyamatban maradt ügyek számának csökkenése, az időszerűségi mutatók javulása mögött nem csak az érkezési mutatók kedvezőbb alakulása, hanem az egyéni bírói teljesítmények javulása is áll. Ennek következtében a kerületi bíróságok egyéni bírói munkaterhei az elmúlt időszakban jelentősen csökkentek.

Ugyanakkor a kerületi bíróságok előtt jelentős a nemperes ügyek érkezése. Ezt az alábbi táblázat szemlélteti.

nemperes ügyek	érkezett	befejezett	folyamatban maradt
2012	34250	34577	1642
2013	34157	33881	1918
2014	73443	75394	4470

Az ügyszámból a legnagyobb hányadot a végrehajtási ügyek teszik ki, de évek óta tízezres nagyságrendű érkezéssel bírnak a pszichiátriai gyógykezelések elrendelésével és fenntartásával összefüggésben folyó nemperes eljárások is.

E felhívott nemperes ügyekben önálló hatáskörben bírósági titkárok járnak el, lekötve a titkári létszám döntő hányadát. Ennek következtében a tárgyaló bírói tanácsok mellett regnáló, avagy a team munkába bevonható titkári munkaerő száma évek óta csökkenő. Öröndetes, hogy a titkári érdemi ügyintézésébe tartozó feladatokat a jogszabályi keretek bővítik, remélhetőleg az életpályamoddellel bevezetésre kerülő albírói státusz az e téren mutatkozó létszámproblémákra is megoldást ad.

Cél és megoldásra váró feladat valamennyi peres bírósági fórum előtt a felfüggesztett jelentős számú devizahiteles ügy újraindulásával összefüggésben azok folyamatos, a jogszabályi rendelkezéseknek megfelelő mielőbbi feldolgozása, érdemi befejezése. Ez nemcsak a peres ügyeket, hanem a kerületi bíróságok előtt, illetve a másodfokú ügyszak előtt folyamatban lévő, de jelenleg szünetelőként kezelt végrehajtási nemperes ügyek nagy számát is érinti.

Megoldásra váró feladat a Pénzügyi Békéltető Testület határozatai ellen a Pesti Központi Kerületi Bíróság előtt megindítható nemperes eljárások első és másodfokú ügyszakban történő felülbírlata, ezekkel kapcsolatban az egységes joggyakorlat kialakítása.

Kihívás lesz a bíróságok számára a magáncsöd jogintézményének bevezetése, az ezzel összefüggésben várható érkezések számának kezelése, feldolgozása.

A fenti célok a kollégiumvezető részéről rövid távon a szakmai egyeztetések, továbbképzések és konzultációk megszervezésén túl az ügyteher folyamatos figyelemmel kísérését, az ügyhátralék felhalmozódásának megakadályozását igénylik.

Az ítékezés megalapozottsága

Az ítékezés megalapozottságának kérdésköre szoros összefüggésben van a bírák képzésével, és a szakmai önképzés elősegítésével, hiszen az időszerű, magas fokú szakmai ismeretekkel rendelkező bírák képesek szakmailag megalapozott döntések meghozatalára.

Az ítékezés megalapozottságának biztosítása a kollégiumvezetés kiemelt feladata. Ennek körében kell megvalósítani az ítékezés figyelemmel kísérését, az elvi jelentőségű döntések, az esetlegesen ellentétes gyakorlat feltérképezését, valamint a vitás jogalkalmazási kérdések elemzését. Jelenleg ezek a feladatok különösen élesen merülnek fel a DH törvényekkel kapcsolatban, melyek körében kiemelt fontosságú az egységes és megalapozott ítékezés biztosítása.

A belső szakmai munka elősegítése

Az ítékezés megalapozottságának növelésére elsősorban a Fővárosi Törvényszéken belüli szakmai munka fejlesztése nyújthat segítséget. Ennek során nem csak a Polgári Kollégiumon belüli szakmai munka elmélyítését tekintem feladatommak, hanem fontosnak tartom abba a kerületi bíróságok polgári ügyszakos bíráinak bevonását is. A belső szakmai munkával kapcsolatban célokom az eddig elért eredmények és a gyakorlatban bevált módszerek megtartása, valamint a bírák visszajelzései alapján azok folyamatos fejlesztése.

– Szakmai konzultációk

A Fővárosi Törvényszéken belüli egységes ítékezés kialakítását segítik elő a kerületi bíróságok szakelnökei, szakelnökhelyettesei, csoportvezetői bevonásával az aktuálisan felmerült kérdésekben megtartott szakmai konzultációk, melyet 2013 őszétől rendszeressé tettünk. A kerületi bírák részére megszervezett konzultációs szakmai képzések hagyományát felelevenítettük, ezek a tanácselnökök vezetésével kötetlen formában kerülnek megrendezésre.

2015. évben a kerületi bírák nagyobb számát érintő konzultációra került sor a következő témákban: a kötelező pszichiátriai intézkedésekkel kapcsolatban az Eütv-en alapuló bírósági hatáskör anyagi- és eljárásjogi problémái; a gyermekek jogellenes külföldre vitelének polgári jogi vonatkozásai; a hozzátartozók közötti erőszak miatt alkalmazható távoltartás; adó- és pénzügyi jogi gyakorlati megoldások a tényleges vagyoni-jövedelmi viszonyok feltáráshoz gyermektartási ügyekben, valamint ugyanennek a kérdésnek a tisztázása szakértő bevonásával.

A fentiek mellett a kollégiumvezetés szakmai egyeztetéseket is tart a kerületi bíróságok polgári ügyszakos elnökei, elnökhelyettesei, csoportvezetői bevonásával igazgatási és szakmai kérdésekről. 2015. évben ilyen események voltak az alábbiak:

- konzultáció a bírói munkateher mérésének új módszerével kapcsolatos problémákról;
- konzultáció a szakértői bizonyítás jövőbeli szabályozásának alapvető kérdéseiről;

– szakmai értekezlet a devizahiteles peres és nemperes eljárások aktuális kérdéseiről, a kizárásokkal kapcsolatos problémákról, a BIR-O rendszer működésével kapcsolatos tapasztalatokról, valamint az új polgári perrendtartás kodifikációja körében a szakértői bizonyításra és az anyagi pervezetésre vonatkozó elképzelésekről.

A devizahiteles ügyekkel kapcsolatban 2015. év őszétől folyamatossá kell tenni a kerületi bíróságok és a kollégium közötti informális és formális szakmai kapcsolattartást is, hiszen csak ez biztosíthatja az igen összetett, számos alkalommal módosított, számos kérdést nyitva hagyó DH törvények alkalmazásának egységességét.

– Szakmai segédanyagok készítése

Az ítélkezés megalapozottságának megvalósítását nem csak a formális, szervezett szakmai konzultációk segíthetik elő, hanem a gyors intézkedést igénylő aktuális szakmai problémák haladéktalan megtárgyalása is. Erre került sor a DH2 törvény 2015. május 18-i módosítása által felvetett jogalkalmazási kérdések körében is. A kollégiumvezetés és a PKKB szakmai vezetői között néhány napon belül egyeztetésre került sor, majd a konszenzuson alapuló szakmai álláspontról a kollégiumvezetés haladéktalanul tájékoztatta a kollégium tagjait és a kerületi bíróságok elnökeit.

Az ítélkezés megalapozottságát segítette a kollégiumvezetés a DH törvényeken alapuló nemperes eljárásokban felhasználható végzés-minták kidolgozásával. Azok központi rendelkezésére bocsátása egyaránt hozzájárult a Fővárosi Törvényszéken belüli és az országos ítélkezés megalapozottságához és egységességéhez is.

Fontos a bírák és a kollégiumvezetés közötti kommunikáció gyorsaságának, közvetlenségének és hatékonyságának további fejlesztése, hiszen ez teszi lehetővé a gyakorlatban felmerülő problémák széles körű megismerését. A kollégiumvezetés régóta ösztönzi a bírákat az e-mail útján történő kommunikáció használatára, amely lehetővé teszi valamennyi fenti követelmény egyidejű teljesítését, a szakmai segédanyagok rövid úton történő közlését.

– A jogszabályváltozások követése

A jogalkotás dinamikája elengedhetlenné teszi, hogy a jogalkalmazók gyorsan hozzájussanak a változó jogszabályokra vonatkozó információkhoz. A tájékoztatás hatékonysága érdekében a kollégiumvezetés a Magyar Közlöny minden számának tartalmát naprakészen követi, és a polgári ítélkezést érintő új jogszabályokról és jogszabály-módosításokról haladéktalanul tájékoztatja a kollégium tagjain túl a kerületi bíróságok elnökeit, valamint a kollégiumban szolgálatot teljesítő, jogi munkakörben dolgozó igazságügyi alkalmazottakat is. A tájékoztatás célja, hogy a bírák gyorsan, és a szabályozás lényegét átlátva értesüljenek az új vagy módosított jogszabályokról. Ennek érdekében a tájékoztatás nem csak a jogszabály címét tartalmazza, hanem röviden összefoglalja a kihirdetett normák lényegét, kitérve arra, hogy milyen területen és mennyiben érinti a polgári bíráskodás gyakorlatát. A tájékoztatás minden esetben tartalmazza a Magyar Közlöny adott számának internetes elérhetőségét, ahol a jogszabály teljes szövege azonnal elolvasható.

A tájékoztatás megküldése e-mailben történik, amely lehetővé teszi az információk gyors eljuttatását, egyúttal papír- és költségkímélő. Az e-mail tartalma annak kiküldését követően azonnal felkerül a kollégium honlapjára, amely lehetővé teszi annak bírák általi utólagos gyors visszakeresését is.

Célom a jogszabályváltozásokról való tájékoztatás folyamatos, gyors és hatékony jellegének a jövőbeli fenntartása. A kollégium tagjainak és a kerületi bíróságok elnökeinek visszajelzései alapján ez a gyakorlat nagymértékben segíti a bírák és a kerületi szakmai vezetők munkáját is. A visszajelzések alapján folyamatosan fejlesztendő is a tájékoztatás gyakorlata.

– Az ítélkezés alkotmányosságának szempontjai

A bírák alkotmánybíróági döntésekkel kapcsolatos tájékoztatása ugyanolyan elvek és módszerek szerint zajlik, mint az új jogszabályokról való tájékoztatás. A kollégiumvezetés a határozatok Magyar Közlönyben történő közzétételét követően haladéktalanul tájékoztatja a kollégium tagjait, a kerületi bíróságok elnökeit és a kollégiumba beosztott, jogi munkakörben dolgozó igazságügyi alkalmazottakat az Alkotmánybíróság döntéséről, idézve a határozat indokolásában szereplő legfontosabb alkotmányos indokokat, valamint feltüntetve azt a linket is, amelyen keresztül a határozat teljes szövege közvetlenül elérhető.

Célom az ítélkezés alkotmányosságának fejlesztése, melynek körében szükséges fenntartani az alkotmánybíróági határozatokról való tájékoztatás eddigi gyakorlatát, kiegészítve az alkotmányjogi panasz alapján hozott döntések részletes elemzésével, és ennek bírák általi megismertetésével.

– Az ítélkezés emberi jogi követelményei

Kiemelt figyelmet kell fordítani az EJEK ítélkezési gyakorlatára, melynek ismerete jelenleg még nem tekinthető általánosnak. A Polgári Kollégiumban 2015. április hó 20. napján szakmai konzultáció megtartására került sor. A Fővárosi Törvényszék elsőfokú ügyeiben számuk és jelentőségük alapján is igen hangsúlyosakká váltak a személyiségi jogokkal kapcsolatos perek, melyek körében egyre több problémát jelent a véleménynyilvánítás szabadságának és korlátainak kérdése. A konzultáció ezért a véleménynyilvánítás szabadságát és annak korlátait tárgyalta, különös figyelemmel az EJEK gyakorlatára. A vitaindítót a témában jártas külső oktató tartotta, melynek körében gyakorlat központú, interaktív esetmegoldásokra került sor. Az előadó korábban a Magyar Igazságügyi Akadémián 2015. február 11-12. napján „A véleménynyilvánítás szabadságának aktuális kérdései az új Ptk. és a sajtótörvény tükrében” címmel megrendezett képzésen oktató, akinek tevékenységét a Polgári Kollégiumból részt vevő bírák igen magas színvonalúnak, a gyakorlat szempontjából is nagyon hasznosnak ítélték.

Célom, hogy a szakmai munka elmélyítése érdekében a központilag szervezett oktatások legkiemelkedőbb oktatóit a Polgári Kollégium valamennyi tagja számára elérhetővé tegyem,

kiemelt figyelemmel a bírák által talán kevésbé ismert nemzetközi és emberi jogi vetületekre is.

– *A bírói gyakorlat ismertetése*

A megalapozott ítélkezéshez a jogszabályok ismerete mellett elengedhetetlen a bírói gyakorlat és esetleges változásainak ismerete is. Ennek érdekében a kollégiumvezetés a jogszabályváltozásokhoz hasonló módon e-mail útján rendszeresen tájékoztatja a kollégium tagjait, jogi munkakörben dolgozó munkatársait és a kerületi bíróságok elnökeit az Ítéltáblai Határozatokban és a Kúriai Döntésekben közzétett polgári jogi tárgyú határozatokról, valamint a Kúria honlapján közzétett jogegységi határozatokról, kollégiumi véleményekről, elvi bírósági határozatokról, elvi bírósági döntésekről, a joggyakorlat-elemző csoportok összefoglalóiról, valamint az egyedi ügyekben hozott határozatokról. A tájékoztatás röviden ismerteti a döntés lényegét, annak indokait, valamint feltünteti a közvetlen elérhetőséget biztosító linket is.

A Fővárosi Törvényszék Elsőfokú Csoportja részére kiemelkedően fontosak a Fővárosi Ítéltáblának és a Kúriának az elsőfokú határozatok felülbírálata során hozott döntései. A kollégiumvezetés ezért célul tűzte ki, hogy a visszaérkező másodfokú és felülvizsgálati határozatok legfontosabb döntéseinek lényegét az érintett jogszabályi rendelkezések sorrendjében összegyűjti, és félévenként a bírák számára elérhetővé teszi. Ennek célja, hogy a jogalkalmazási problémával érintett jogszabályi rendelkezés alkalmazását megelőzően a bírák tematikusan visszakereshessék az adott jogszabályi rendelkezésre vonatkozó legfontosabb – a Fővárosi Törvényszék saját ügyeiben meghozott – határozatokat. Ennek az összefoglalónak a készítése már 2015 januárja óta folyamatban van.

– *Tanácselnöki értekezletek*

A másodfokú tanácsok munkáját segítő tanácselnöki értekezletek megszervezése folyamatos. Ezeken az aktuális igazgatási feladatokon és szervezési, személyi kérdéseken túl megtárgyalásra kerülnek a másodfokú tanácsok ítélkezésével kapcsolatos legfontosabb szakmai kérdések. Az érintett szakmai témáról vitaanyag készül, erről a tanácselnökök véleményt nyilvánítanak, majd a kialakított közös álláspontról emlékeztető útján tájékoztatást kapnak a kerületi bíróságok.

Célom ennek a gyakorlatnak a további fenntartása, hiszen a tanácselnöki értekezletek a legfontosabb eszközei a Fővárosi Törvényszéken belüli egységes ítélkezésnek. A jövőben még megoldandó feladatként jelentkezik, hogy a másodfokú tanácselnöki értekezletek álláspontjai, szakmai anyagai eljussanak az Elsőfokú Csoport tagjaihoz is, elősegítve ezzel az egységes ítélkezés kiszélesítését.

– *Az Elsőfokú Csoport szakmai értekezletei*

Az Elsőfokú Csoport rendszeres szakmai értekezleteinek célja az aktuális szakmai kérdések megvitatása. A szakmai értekezletek megtartására akkor kerül sor, ha a szakmai problémák a bírák aktív részvételével megvalósuló szóbeli megbeszélést igényelnek.

2015. évben ilyen megbeszélésre került sor az új iratkezelési szabályzat által felvetett kérdésekről, a képmáshoz és hangfelvételekhez fűződő jogok érvényesítésével kapcsolatos problémákról, a szerződés érvénytelenségével kapcsolatos joggyakorlat-elemző csoportok összefoglaló véleményeiről, a DH1 törvény alapján felfüggesztett eljárásokban történő keresetváltozás lehetőségeiről, a Pp. 134/A. § (3) bekezdésének alkalmazási kérdéseiről, a DH6 törvény módosításai okán szükséges intézkedésekről, valamint az öt éven túl folyamatban lévő ügyek befejezését és az ügyek elhúzódásának megakadályozását előmozdító megoldásokról, szakmai javaslatokról.

Céлом, hogy a szakmai értekezletek hatékonyan segítsék a bírák szakmai munkáját. Ennek érdekében indokolt, hogy a szakmai értekezleteken a tanácselnöki értekezletek témái is megvitatásra kerüljenek, valamint a bírák tájékoztatást kapjanak a külső szakmai kapcsolatok aktuális eredményeiről is.

– *A kollégium honlapja*

A kollégium honlapja a legnagyobb lehetőség a szakmai információk maradandó és kereshető rögzítésére. A kollégium jelenleg is rendelkezik honlappal, ugyanakkor annak technikai megvalósítása nem teszi lehetővé a honlap naprakész frissítését, a felhasználóbarát kezelhetőséget. Terveink szerint a fejlesztendő honlap kereshető módon, tematikusan tartalmazza majd a belső és a külső szakmai anyagokat, valamint a polgári bíráskodás napi teendőihez szükséges valamennyi honlap linkjét (cégjegyzék, szakértői névjegyzék stb.).

Szakmai kapcsolat a magasabb fokú bíróságokkal és a többi hivatásrenddel

Az elmúlt években a Kúriával közvetlen szakmai kapcsolatot sikerült kialakítani, amely egyik eleme a DH törvények alkalmazására való felkészülésnek. A kollégiumvezetés készítette el ebben a tárgykörben 2015-ben a Civilisztikai Kollégiumvezetők Országos Értekezletének vitaanyagát is, majd annak emlékeztetőjét megküldte a kollégium tagjainak és a kerületi bíróságok elnökeinek is, illetve részt vett a Kúriának a DH1 és DH2 törvények értelmezésével és gyakorlati alkalmazásával kapcsolatos munkájában is.

2015. évben a Fővárosi Ítéltábla Polgári Kollégiumával szorosabb szakmai kapcsolatfelvételre került sor. Már eredményes szakmai konzultációt folyt a civil szervezetek ügyeinek aktuális kérdéseiről. Kezdeményeztük további alkalmak biztosítását elsősorban a személyiségi jogi, sajtó-helyreigazítási és Info. törvényen alapuló perek gyakorlata; a házassági és élettársi vagyonszétválással kapcsolatos perek aktualitásai; a kártérítési perek jogalkalmazási kérdései; a dologi és öröklési perek gyakorlata; a jogi személy határozatainak

bíróági felülvizsgálata iránti perek és az egészségügyi szolgáltatók elleni kártérítési perek jogalkalmazási kérdései témákban, melyek konzultációi az elkövetkező időben kerülnek megszervezésre.

Célom a Kúriával és a Fővárosi Ítéltáblával megindult szakmai kapcsolatok rendszeressé tétele és elmélyítése.

Az OBH elnökének stratégiai céljai között szerepel – a magas színvonalú ítélkezés mellett – a többi hivatásrenddel való együttműködés. Ennek példája a Nyilvántartási Csoport területén a Fővárosi Főügyészséggel való szakmai kapcsolat, amely hozzájárul e speciális jogterületen jelentkező jogalkalmazási problémák megoldásához. Az ügyvédséggel való szakmai kapcsolat első lépése, hogy a közeljövőben a civil csoport aktuális szakmai kérdéseiről részükre tájékoztatót szervezünk. A hivatásrendekkel való együttműködés azonban még mindenképpen fejlesztésre szorul, melynek eredményét leginkább az ügyfelek érezhetik majd az egységes és hatékony jogalkalmazáson keresztül.

2. Az emberi erőforrásokkal való gazdálkodás

A jelentős munkateher csökkentése érdekében már 2012-ben sor került a kollégium belső erőforrásainak átgondolására.

Ennek eredményeként a civil szervezeteket nyilvántartó csoport bírói státuszai átcsoportosításra kerültek az elsőfokú ügyszakba. Ez tette lehetővé további három elsőfokú tanács ítélkező munkába történő bekapcsolódását. Az elsőfokú csoport létszámbővítése mellett a titkári és ügyintézői munkaerő hatékony kihasználása segítette a munkateher csökkenését. A 2013-ban megreformált ügyelosztási rend kiegyensúlyozottabbá tette az elsőfokú tanácsokra nehezedő terheket.

Jelenleg a csoportban 6 titkár és 12 bíróági ügyintéző segíti a bírók munkáját. A titkárok és ügyintézők 3-3 bíró mellett tevékenykedve az ügyviteli terheiket csökkentik. A jövőre nézve indokolt és tervezett a titkári csapatok kialakítása bíróági ügyintéző és fogalmazó közreműködése mellett a keresetlevelek átvizsgálásával előkészítő, illetve a határozathozatalt követően a befejező kurrenciális ügyintézésre. Ehhez az elsőfokú csoportban rendelkezésre álló titkári létszámbővítés megvalósíthatóságáig a bíróági fogalmazók elsőfokú csoportba történő beosztására terjeszték elő javaslatot. Ebben azok a fogalmazók lehetnek érintettek, akik a kerületi polgári és büntető elsőfokú, illetve a másodfokú ügyszakban letöltendő gyakorlati idejüket már teljesítették, és polgári ügyszakban kívánják a választható joggyakorlati idejüket tölteni. A munkaszervezési folyamatokban a legfőbb cél, hogy a bírók az érdemi munkavégzésre, az ítélkezési tevékenységre koncentrálhassanak.

A másodfokú ügyszakban a hosszú idő óta kirendeléssel tevékenykedő előadó bírók státusza az OBH által 2015 nyarán kiírt pályázatokkal rendeződik. A regnáló tanácsok stabil összetételben, kiegyensúlyozottan végzik az ítélkező tevékenységüket. Cél a jövőre nézve e kiegyensúlyozott, naprakész ítélkező tevékenység fenntartása, szakmai színvonalának további emelése.

A civil csoport jelenleg a csoportvezető bíró irányítása alatt önálló titkári tanácsok működésével végzi feladatait. Az e csoportban 2014-ben bekövetkezett kiugróan magas ügyérkezés indokoltta tette a korábbi szervezeti rendszer átstrukturálását. 2015. elején team rendszer kialakítására került sor. A tanács specifikus és eljárás specifikus teamek felállítása lehetővé tette a felhalmozódott ügyhátralék feldolgozására három hónapra a csoportba delegált – a kerületi bíróságokról érkező – titkárok, fogalmazók, ügyintézők és igazságügyi alkalmazottak érdemi munkába történő mielőbbi bekapcsolódását, a munkaerő leghatékosabb kihasználását. A csoport gyakorlott titkárai vezetésével felálló tanács specifikus teamek munkájába csatlakozott be a fogalmazókból létrehozott „előválogató”, „ügyintézői” és „jegyzői” team. Speciális egységként került felállításra a „befejező” team és a „hivatali” team, melyek ugyancsak titkári, fogalmazói és ügyintézői közreműködéssel az érdemi kérelmeket intéző tanácsok mellett a hivatalból induló eljárásokat, illetve megszűnés megállapítása és egyszerűsített törlési eljárásokat és a végelszámolásokat intézték. A munkafolyamatok ilyenén átszervezése amellelt, hogy elősegítette a rapid megoldással a csoportba bekapcsolódó munkatársak érdemi munkavégzését, a hátralék hatékony feldolgozását eredményezte.

Mind a kollégiumon belül, mind a kollégium és a kerületi bíróságok között megfelelően működik a kiemelkedő feladatok megoldását célzó besegítés rendszere. Ennek legkiemelkedőbb példája a civil csoportba 2015. első félévében végrehajtott munkaerő átcsoportosítás. Ennek keretében mind az elsőfokú csoport titkárai és bírósági ügyintézői, mind a kerületi bíróságok által rendelkezésre bocsátott titkári, és tisztviselői létszám bevonásával volt megoldható az itt felgyülemlett hátralék feldolgozása.

Az ítélezési folyamatban a bírák mellett dolgozó igazságügyi alkalmazottak írnokok, tisztviselők létszáma stabil. Kialakításra került a frissen munkába álló dolgozók számára olyan támogató ellenőrző, információ átadó rendszer, ami az ügyviteli, iratkezelési és lajstromprogram szabályinak mihamarabbi elsajátítását célozza. A jövőre nézve feladatként jelentkezik a minél kvalifikáltabb – jogi asszisztensi előképzettséggel bíró – tisztviselők felvétele, a bírósági munkába történő mielőbbi bekapcsolódásuk színvonalas biztosítása.

A nyugodt, kiegyensúlyozott munkavégzés elengedhetetlen feltétele a megfelelő munkahelyi légkör biztosítása. A közösségi programok szervezése a kollégák közötti kommunikációt erősíti. A kollégiumi karácsony, a törvénykezési szünet előtti nyári kirándulás, és a farsang közösségépítő szerepe fontos. A jövőre nézve célkitűzés egy olyan közösségi helyiség kialakítása, ahol a bírácoknak lehetőségük nyílik szakmai kérdések közvetlen, spontán megvitatására a mindennapok során is.

2013 őszétől felelevenítettük az elsőfokú bírák két hónapra a másodfokú tanácsokhoz történő szakmai kirendelésének hagyományát. Ez a bírák számára kiváló lehetőség szakmai tapasztalatszerzésre, a másodfokú ítékezés szempontjainak megismerésére. A tanácsok számára az ő munkájuk az ítélező tevékenység naprakészességét segíti elő amellelt, hogy a személyes kapcsolatok kialakítása, a közvetlenebb kollegiális légkör a jövőre nézve is építő jellegű.

3. Tárgyi és pénzügyi erőforrásokkal való gazdálkodás

A kollégiumvezető feladatai közé tartozik a bírák és az igazságügyi alkalmazottak számára a megfelelő munkakörülmények biztosítása. A Fővárosi Törvényszék Elnökének célkitűzései között szerepel a kollégium elhelyezési körülményeinek javítása. Ennek megvalósítása folyamatban van. A törvényszéki végrehajtók, a közjegyzői irattár Markó utcai épületből történő kiköltöztetésével dolgozósobák szabadultak fel, melyek egy része a kollégium rendelkezésére áll. A civil csoport 2015 szeptemberében átköltöztetésre került a törvényszék Nádor utcai épületébe. Ezzel megoldódik e csoport szűkös dolgozó szobáinak, illetve az irodai tárhely hiányának a problémája. A főépületben így felszabaduló helyiségek ugyancsak feloszthatók lesznek az eddig folyosóra nyíló, természetes fénnel nem rendelkező szobákban elhelyezett kollégák közt. A felszabaduló területek felosztása egyeztetést igényel az Elnökséggel és a Büntető Kollégium vezetésével.

A bírák számára juttatott korszerű, jó minőségű laptopok a távoli hozzáférés valamennyi bírórészére történő biztosításával nagyban hozzájárul a hatékony és eredményes munkavégzéshez. A kollégium kísérleti helyszínként teszteli a rendelkezésre bocsátott legújabb technikájú digitális diktafonok használatát az elavult kazettás magnók helyett. E diktafonok mind a bírák, mind a jegyzők számára kedvező változást eredményeztek a mindennapi munkában.

A BIR-O programban bevezetett informatikai módosítások mindennapi gyakorlatban történő alkalmazásának zökkenőmentessé tétele érdekében gyakorlati oktatást szerveztünk a tisztviselők számára. E program fejlesztése mind a bírók, mind az igazgatásban részt vevők számára nagyban megkönnyítette a feladatok időszerű elvégzésének ellenőrzését.

4. A bírósági integritás

Az integritás kérdése a bírósági rendszerben speciális. A Kúria elnöke a bírósági integritás kiemelt területeit a következőkben jelölte meg: gazdálkodás, közbeszerzési részvétel, mérlegelési, méltányossági döntési jogkörök, szervezeti, személyi változások, dolgozói juttatások, azok leírásai, teljesítményértékelés, pályázati kiválasztás, összeférhetlenségi esetek, bejelentések, panaszok kezelése. A bíróságokon belül a jogviták pártatlan, tisztességes elbírálását a teljesítményt előíró vezetői munka biztosíthatja.

Az Országos Bírói Tanács által elfogadott, és 2015. január 1. napjától hatályos Etikai Kódex kimondja, hogy a bírói hatalom független, feddhetetlen bírákból álló, átlátható bírósági rendszer útján tölti be alkotmányos szerepét. Ennek érdekében tartalmazza a függetlenségre, összeférhetlenségre, méltóságra, gondosságra, tisztességre, tiszteletre és együttműködésre vonatkozó szabályokat.

A bírósági szervezeten belül a kollégiumvezetés szempontjából kiemelt jelentőségűek a mérlegelési, méltányossági döntési jogkörök, a szervezeti, személyi változások, a teljesítményértékelés és a panaszok kezelése.

Mivel az integritás részelemeit érintik az ítélezés időszerűsége, az emberi erőforrásokkal való gazdálkodás és a tárgyi és pénzügyi erőforrásokkal való gazdálkodás körében írtak, ezért az alábbiakban csak az integritás szempontjából leghangsúlyosabb elemek kerülnek röviden vázolásra.

– *A célok egyértelmű meghatározása*

Az eddigi gyakorlatnak megfelelően nagyon fontosnak tartom a bírák számára az elérendő célok egyértelmű megfogalmazását, mert csak ezekkel lehet összhangba hozni az azok megvalósításához szükséges magatartásokat.

Míg a korábbi években a folyamatos ügyek számának határozott csökkentése volt a fő célkitűzés, addig jelenleg az elhúzódó ügyek befejezésére kell koncentrálni. Ez a követelmény nem csak megfogalmazásra került a bírák számára, de a megvalósításhoz szükséges lehetőségekről a kollégiumvezetés kikérte a bírák véleményét is, annak érdekében, hogy a cél eléréséhez szükséges leghatékonyabb intézkedésekre kerülhessen sor.

– *A követelmények egyértelmű meghatározása*

Az igazgatási vezetésnek nem csak az a feladata, hogy az elérendő célokat megfogalmazza, hanem számba kell vennie azokat követelményeket is, amelyek megtartása elősegíti a kitűzött célok megvalósítását. Az eddigieknek megfelelően az a célom, hogy a bírák visszajelzéseit folyamatosan értékelve olyan követelmények kerüljenek meghatározásra, amelyek megfelelő szakmai színvonal mellett még teljesíthetőek, objektíven mérhetőek, ugyanakkor valóban elvezetnek a kitűzött célok megvalósulásához.

– *Humánus, de következetes igazgatási ellenőrzés*

Az Etikai Kódex 7. cikke külön követelményként tartalmazza, hogy a vezető igazgatási tevékenysége során a munkatársakkal legyen igazságos, következetes és méltányos. Ugyanakkor az igazgatási ellenőrzés legfőbb követelménye, hogy biztosítsa a jogszabályoknak megfelelő hatékony működést, valamint az eljárási határidők és ügyviteli szabályok érvényesülését.

A gyakorlati tapasztalatok szerint a munkatársak időszakos magánéleti vagy munkahelyi problémáinak megértő kezelése nemcsak a kollégák helyzetének megoldását segíti elő, de hosszú távon erősíti a dolgozók lojalitását, és így a hatékony működést szolgálja. Erre figyelemmel továbbra is szeretném a konkrétan megfogalmazott célok és követelmények megvalósítását következetesen ellenőrizni, ugyanakkor megértéssel kezelni az emberi körülményekből fakadó nehézségeket.

– *Panaszok kezelése*

A gyakorlati tapasztalatok és a külső vizsgálatok alapján is alacsony a bírósági szervezeten belüli korrupciós kockázat, a bíróságok nemzetközi összehasonlításban is megfelelően végzik tevékenységüket, ugyanakkor fontos állandó figyelmet szentelni a bíróság működésére vonatkozó visszajelzésekre. Ezért tartom kiemelten fontosnak a közérdekű bejelentések, panaszok alapos és tárgyilagos vizsgálatát. A panaszok jelentős része a fél konkrét ügyére vonatkozó – tartalma szerint – jogorvoslati kérelemnek minősülő beadvány, de ezekben is előfordulnak olyan bejelentések, melyek lehetőséget biztosíthatnak a bíróság jogszabályok keretein belüli „ügyfél-barátabb” eljárásra.

5. A bírósághoz való hozzáférés

– *Szakmai segítségnyújtás*

A bírósághoz való hozzáférést jelentősen megkönnyíti a Fővárosi Törvényszék központi épületében kialakított Ügyfélcentrum is, amely az ügyfelek segítése érdekében a legmodernebb információs és kommunikációs technikákat alkalmazza.

A kollégiumvezetés már korábban is részt vett az ügyfelek részére elérhetővé tett szakmai anyagok kidolgozásában, valamint az Információs Szolgálat egyedi szakmai kérdéseit minden esetben haladéktalanul megválaszolja. Kitűnő a szakmai kapcsolat a Fővárosi Törvényszék ügyfélkapcsolatokkal foglalkozó szerveivel, így célom ennek további megőrzése, erősítése.

– *A bírósági közvetítés segítése*

A közvetítői tevékenység lehetőséget biztosít az ügyfeleknek, hogy megegyezés keretében, gyorsan, mindenki számára nyereséggel rendezzék jogvitájukat, amely egyúttal hozzájárul a bírósági peres ügyek számának csökkenéséhez, így a bírák energiáikat a hosszú pertartamú ügyek befejezésére tudják fordítani.

A törvényszék épületében számos helyen plakátok tájékoztatják az ügyfeleket a bírósági közvetítés lehetőségéről és annak előnyeiről. A kollégiumvezetés ezt meghaladóan oly módon segíti a bírósági közvetítői tevékenységet, hogy a bírákat rendszeresen tájékoztatja a közvetítés lehetőségéről, annak eljárási módjáról, technikai lebonyolításáról. Ennek érdekében az Elsőfokú Csoport szakmai értekezletén egy bírósági közvetítő előadást tartott a bírósági közvetítésről, és válaszolt a bírák ezzel kapcsolatos kérdéseire. A kollégiumban felfedezhető olyan gyakorlat is, melynek során az igen elnehezült és hosszú pertartamú ügyben eljáró bíró a felek egyetértésével a tárgyaláson bírósági közvetítő segítségével tájékoztatta a feleket a közvetítés lehetőségéről, és annak előnyeiről.

– Az informatikai eszközök felhasználása

2015. január 1. napjától a Bírósági Elektronikus Tájékoztatási és Figyelmeztetési Rendszer regisztrációt követően betekintési jogosultságot biztosít a fél vagy képviselője részére, amely alapján megtekinthető a felületen meghatározott lajstromadat, valamint a kérelmező egyes eljárási cselekményekről értesítést kaphat. Az ügyfélkapun keresztül történő regisztrációval kapcsolatban eleinte jelentős problémák adódtak, de a kezelőiroda, a csoportvezetés, a kollégiumvezetés és az Informatikai Főosztály hatékony együttműködése az OBH segítségével mindezeket megoldotta. Mivel a kérelmező regisztrációval érintett ügyében a papír alapon benyújtandó adatok rögzítése még jelenleg sem teljesen gördülékeny, ezért továbbra is szükséges a bírák figyelmének a felhívása az ezekkel kapcsolatos helyes teendőkre.

2015. július 1. napjától megváltoznak, majd 2016. január 1. napjától ismételtén megváltoznak az elektronikus kommunikáció polgári perben érvényesülő szabályai. A kollégiumvezetés erre már több alkalommal felhívta a kollégium tagjainak, a kerületi bíróságok elnökeinek és a kollégiumba beosztott bírósági titkároknak és ügyintézőknek a figyelmét, tájékoztatva őket a módosuló Pp. rendelkezések tartalmáról. Figyelemmel azonban arra, hogy ilyen változások esetén gyakran jelentkeznek technikai nehézségek, ezért folyamatosan figyelemmel kell kísérni a felmerülő problémákat, szoros együttműködésben az Informatikai Főosztállyal.

– Segítség a civil szervezeteknek

A civil szervezetekre vonatkozó speciális jogterület jelentős anyagi és eljárásjogi változásai indokolják a kollégiumvezetés proaktív hozzáállását, annak érdekében, hogy a civil szervezetek minél gyorsabban és egyszerűbben intézhessék nyilvántartási ügyeiket.

Ennek megvalósítása érdekében került sor a telefonon nyújtott tájékoztatás rendszerének átalakítására, melynek keretében e területen kiképzett bírósági fogalmazók nyújtottak információkat a telefonon érdeklődők számára. Ezzel a megoldással javulhatott a civil szervezetek tájékoztatása, egyúttal tehermentesítve a kezelőirodát, illetve a bírósági titkárokat, akik így teljes energiájukat az érdemi ügyintézésre fordíthatták.

A civil szervezetek tájékoztatása érdekében került sor 2015. április 13-án „nyílt nap” megtartására. Ennek keretében az előzetesen benyújtott kérdésekre is reflektálva tematikus tájékoztató hangzott el, majd a helyszínen felmerült kérdésekre is válaszoltak az előadók. Terveink szerint 2015. év őszén további hasonló rendezvények megszervezésére is sor kerül majd.

6. Képzés

– Szakmai segítségnyújtás

A kollégiumvezetés az Oktatásfelelős által szervezett képzések hatékonyságát nagymértékben elősegítheti, egyrészt olyan témák jelzésével, amelyekben kívánatos lenne oktatások megszervezése, másrészt pedig az oktatók személyére történő javaslattétellel, vagy az oktatásban való aktív részvétellel.

– A szakmai önképzés elősegítése

A kollégiumvezetés elsősorban a korábbi pontokban részletesen felsorolt módokon tudja elősegíteni a bírák szakmai önképzését. A szakmai konzultációk, a segédanyagok, a jogszabályváltozásokról, alkotmánybíróági határozatokról, EJEB döntésekről, bírósági gyakorlatról szóló tájékoztatások és a szakmai értekezletek mind-mind lehetőséget jelentenek a szakmai önképzésre. E mellett a támogatjuk a bírák központi képzéseken való részvételét, valamint a Kúriára történő időszakos kirendelést, amelyek szintén fontos eszközt jelentenek a szakmai fejlődéshez. A szakmai önképzés keretében a kollégiumvezetés továbbra is törekszik arra, hogy a központilag szervezett oktatások legkiemelkedőbb oktatóinak meghívásával a Polgári Kollégium valamennyi tagja számára elérhetővé tegye a leghasznosabb ismereteket. A szakmai információk honlapon történő rögzítése pedig lehetővé teszi azok utólagos kereshetőségét is.

Összefoglalva

A kollégiumvezetés összehangolt, szervezett munkája garancia lehet a célkitűzések elérésére. Szeretném, ha munkámmal hozzájárulhatnék mindezekhez.

Támogatásom esetén legfőbb célomnak azt tekintem, hogy a nyugodt kiegyensúlyozott ösztönző, kiszámítható és támogató légkör kialakításával biztosítva legyen az ítékezés időszerű, magas színvonalon történő megvalósítása, a jogszabályi kötelezettségek maximális teljesítése a kollégium valamennyi tagja részéről, melyhez nélkülözhetetlen a jó hangulatú együttműködés, a kollégák aktív részvétele és segítő támogatása.

A bíróságon eltöltött három évtizedes gyakorlat, az elsőfokú ítékezés tapasztalatai, a másodfokú előadóbírói tevékenység, a másodfokú tanácselnöki feladatok ellátása, majd a két év kollégiumvezető-helyettesi regnálás, ezen belül a másodfokú ügyszak igazgatási feladatainak eredményes ellátása segítségemre lesznek a kitűzött célok lelkiismeretes és eredményes megvalósításában.

Budapest, 2015. augusztus 25.

dr. Illés Krisztina